

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: Z-003132/2021/1120/STB

Číslo poverenia: 1781/12
Zo dňa: 09.12.2020

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 13
Počet príloh: 2

PROTOKOL o výsledku kontroly

rekonštrukcie, opravy a údržba mostných objektov na cestách II. a III. triedy
č. KA-005/2020/1120

Trenčiansky samosprávny kraj

Trenčín, máj 2021

Obsah

Zoznam tabuliek a grafov	2
Zoznam použitých skratiek	3
Zhrnutie	4
1. Správnosť a úplnosť informácií o stavebno-technickom stave mostov	6
2. Účinnosť údržby a opráv mostov	10

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Prehľad o plnení rozpočtu TSK za rok 2017, 2018, 2019, 2020

Príloha č. 2: Vyhodnotenie účinnosti opráv a údržby mostov

Zoznam grafov

Graf č. 1 Znážornenie počtu mostov z hľadiska ich STS

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1 Počet zamestnancov vykonávajúcich činnosti súvisiace s vlastníctvom a správou mostov

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu mostov podľa jednotlivých kategórií STS

Tabuľka č. 3 Výška finančných prostriedkov poskytnutých SC TSK z rozpočtu TSK

Tabuľka č. 4 Prehľad bežných prehliadok

Tabuľka č. 5 Prehľad hlavných prehliadok

Tabuľka č. 6 Mosty evidované v majetku TSK podľa konsolidovanej účtovnej závierky

Tabuľka č. 7 Zrekonštruované mostné objekty

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
BPM	bežné prehliadky mostov
cestný zákon	Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
CDB	cestná databanka
COVID-19	infekčné ochorenie vyvolané koronavírusom SARS-CoV-2
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
HPM	hlavné prehliadky mostov
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions
KA	kontrolná akcia
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OvZP TSK	Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
SC TSK alebo správca	Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja
smernica o postupe pri verejnom obstarávaní	Smernica č. 7/2018 o postupe pri verejnom obstarávaní TSK
smernica o pravidlách rozpočtového procesu	Smernica č. 2/2018 o pravidlách rozpočtového procesu TSK
SR	Slovenská republika
SSC	Slovenská správa ciest
STS	stavebno-technický stav
TP	Technické predpisy rezortu MDV SR
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
VO	verejné obstarávanie
Workshop	Schôdzka, pracovné stretnutie
zákon o majetku VÚC	Zákon č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov

Zhrnutie:

Kontrola rekonštrukcie, opráv a údržby mostných objektov na cestách II. a III. triedy v správe vyšších územných celkov bola súčasťou schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti NKÚ SR, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti bola efektívna a transparentná verejná správa a tiež dopravná infraštruktúra. Kontrola bola pripravená s využitím záverov zo spracovanej predbežnej štúdie zameranej na efektívnosť vynakladania verejných prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu mostných objektov na cestách II. a III. triedy z roku 2017.

Kontrola bola zameraná na preverenie nastavenia a spôsobu zisťovania stavebno-technického stavu mostov, ako aj účinnosť systému opráv a údržby mostov na cestách vo vlastníctve samosprávnych krajov. Pri výkone kontroly boli uplatnené metódy a kontrolné postupy vychádzajúce z medzinárodných kontrolných štandardov. Údaje ku kontrole boli vybrané neštatistickými metódami, na základe profesionálneho úsudku kontrolóra, podľa povahy doručených a získaných informácií o kontrolovanom subjekte a zhodnotení vnútorných kontrol a rizík.

Mosty patria medzi hospodársky i strategicky dôležité stavebné objekty dopravnej infraštruktúry Trenčianskeho samosprávneho kraja ako súčasti dopravnej infraštruktúry celej Slovenskej republiky. Napriek každoročnému navyšovaniu finančných prostriedkov poskytnutých Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja bol zaznamenaný nárast mostov v havarijnom, veľmi zlom a zlom stave o takmer dve tretiny a rovnaký pokles mostov v bezchybnom, veľmi dobrom a dobrom stave. Preraďovanie mostných objektov do horších kategórií a zhoršovanie ich stavu bolo spôsobené ich vekom, nárastom počtu nadmerných prepráv, ako aj nedostatkami v rámci systému získavania základných informácií o stavebno-technickom stave prostredníctvom prehliadok a nadväzujúcich procesov.

Porušenie zákona o majetku vyšších územných celkov bolo zistené, keď sa výrazne zhoršil stavebno-technický stav na mostných objektoch na cestách II. a III. triedy vo vlastníctve Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Kontrolou bolo zistené, že počas kontrolovaného obdobia nebolo vykonaných 31,84 % bežných prehliadok a 30,73 % z celkového počtu plánovaných hlavných prehliadok ako najvyššej formy odbornej revízie na zistenie aktuálneho kvalitatívneho stavu mostných objektov. Nedostatočnými informáciami o stavebno-technickom stave mostov vo vlastníctve Trenčianskeho samosprávneho kraja bola narušená vzájomná prepojenosť nadväzujúcich postupov plánovania opráv a údržby v rámci systému hospodárenia s mostami v zmysle technických predpisov.

Preukázané boli nedostatky vo vedení evidencie mostov na cestách II. a III. triedy, keď príslušná databáza údajov obsahovala mosty, ktoré neboli vo vlastníctve Trenčianskeho samosprávneho kraja a mosty na cestách iných vlastníkov, resp. mosty, ktoré zo stavebného hľadiska neboli mostami. Opravy a údržba mostov na cestách II. a III. triedy neboli samostatne plánované a vyhodnocované v rámci rozpočtovania finančných prostriedkov, pričom samostatne boli plánované len veľké rekonštrukcie mostov.

V súvislosti s rekonštrukciami mostov bolo zistené, že neprimerane dlhé časové obdobie, ktoré uplynulo od vykonania diagnostiky po uskutočnenie rekonštrukcie, bránilo lepšiemu plánovaniu a tiež využívaniu finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov. Táto skutočnosť bola spôsobená zdĺhavými procesmi verejného obstarávania a prípravných prác.

Systém hospodárenia s mostami bol vyhodnotený ako neúčinný. Hodnotenie bolo vykonané prostredníctvom desiatich výkonostných kritérií, ktoré boli zamerané na činnosti vlastníka i správcu mostov v oblastiach programového rozpočtu, prehliadok, zmien stavebno-technického stavu, diagnostiky a plánovania opráv, údržby a rekonštrukcií.

Odporúčania:

- V spolupráci so Správou ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja zosúladiť evidenciu mostných objektov so skutočnosťou. To znamená, vyradiť z evidencie objekty, ktoré nie sú mostami (podchod, podjazd, priepust a pod.) a majetkovo vysporiadať mosty na cestách, ktoré nie sú majetkom Trenčianskeho samosprávneho kraja, resp. mosty, ktoré má Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja v správe, napriek tomu, že ešte nie sú majetkom Trenčianskeho samosprávneho kraja (vyvolané investície).
- Zanalyzovať stav mostov vo vlastníctve Trenčianskeho samosprávneho kraja na základe vykonávaných prehliadok. Po vykonaní analýzy detailnejšie plánovať opravy a údržbu mostov.
- Zabezpečiť doplnenie personálnych kapacít u správcu mostných objektov tak, aby nedochádzalo k výpadkom pri zisťovaní stavebno-technického stavu prostredníctvom bežných a hlavných prehliadok.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1781/12 z 09.12.2020 vykonali:

Mgr. Tomáš Sádecký, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Lucia Krasňanová, členka kontrolnej skupiny
Ing. Peter Prekop, člen kontrolnej skupiny

kontrolu rekonštrukcie, opráv a údržbu mostných objektov na cestách II. a III. triedy, ktorej účelom bolo preveriť nastavenie a spôsob zisťovania stavebno-technického stavu mostov ako aj účinnosť systému opráv a údržby mostov na cestách vo vlastníctve samosprávnych krajov a vypracovali protokol o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.12.2020 do 07.05.2021 v kontrolovanom subjekte

Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín, IČO 36126624

za kontrolované obdobie rokov 2017 – 2019. Pre dosiahnutie účelu kontroly a objektívne zhodnotenie kontrolovaných skutočností môžu byť použité aj údaje z predchádzajúceho a nasledujúceho obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo preveriť správnosť a úplnosť informácií o stavebno-technickom stave mostov a účinnosť údržby a opráv mostov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Správa mostov na cestách II. a III. triedy bola počas kontrolovaného obdobia na území TSK zabezpečovaná prostredníctvom SC TSK, ktorá bola príspevkovou organizáciou. Vzťahy medzi TSK a správcom, jeho práva a povinnosti upravené najmä zriaďovacia listina, smernica o pravidlách rozpočtového procesu a smernica o postupe pri verejnom obstarávaní.

Forma a spôsob komunikácie TSK so správcom vyplývala predovšetkým z jeho právnej formy, zriaďovacej listiny, ktorá vymedzila kompetencie správcu a interných dokumentov.

Finančné vzťahy so správcom vyplývali z jeho napojenia na rozpočet zriaďovateľa finančným príspevkom. Príspevok bol poskytovaný v takej výške, aby rozpočet správcu bol vyrovnaný. Súvisel s výkonom hlavnej činnosti, ako sú prevádzková činnosť a výdavky súvisiace s opravou a údržbou majetku, pokiaľ ich správca nemohol uhradiť vlastnými príjmami.

Organizačným útvarom, ktoré metodicky riadilo, usmerňovalo, koordinovalo a kontrolovalo činnosť SC TSK, teda aj činnosti súvisiace s vlastníctvom a správou mostov ako súčasti dopravnej infraštruktúry, bolo oddelenie cestnej infraštruktúry s nasledovným počtom zamestnancov:

Tabuľka č. 1: Počet zamestnancov vykonávajúcich činnosti súvisiace s vlastníctvom a správou mostov

	k 31.12.2019	k 31.12.2020
Prepočítaný počet zamestnancov TSK bez RO/PO	158	184
- z toho pre cestnú infraštruktúru (cesty, mosty) nad 50% pracovnej náplne	4	4
- v tom pre cestnú infraštruktúru 100% pracovnej náplne	3	3

Zdroj: TSK

1 Správnosť a úplnosť informácií o stavebno-technickom stave mostov

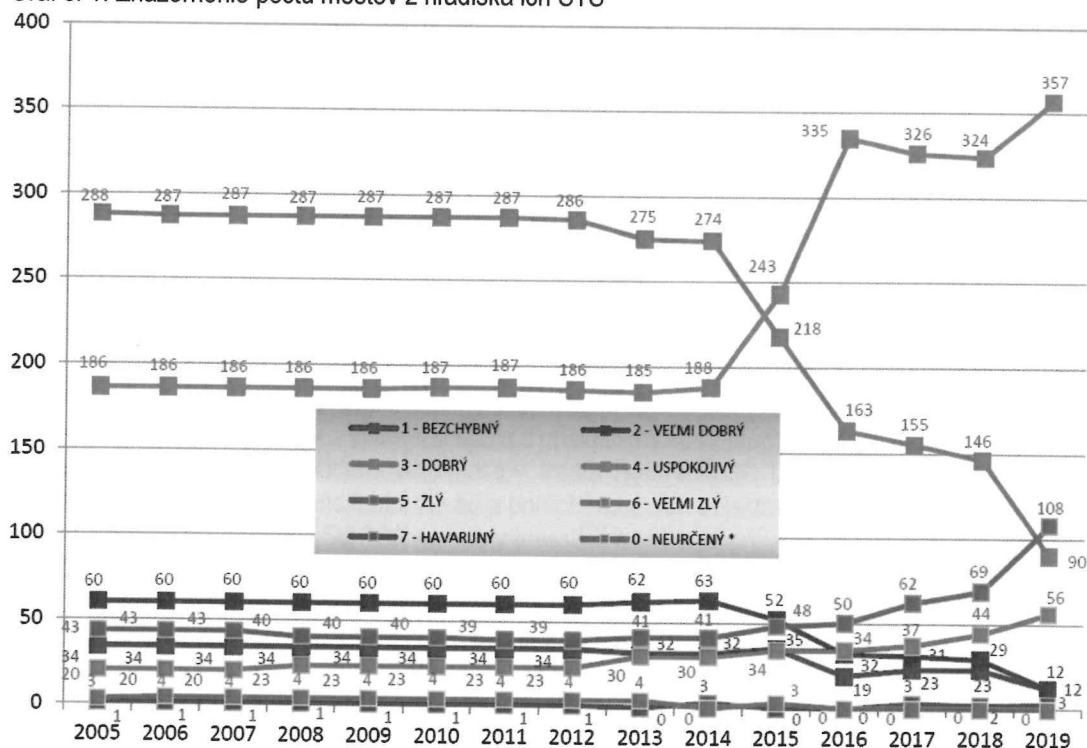
S účinnosťou od 01.01.2004 prešli na TSK kompetencie v pôsobnosti úseku pozemných komunikácií podľa cestného zákona. V zmysle ustanovení tohto zákona cesty II. a III. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce sú vo vlastníctve samosprávneho kraja.

V nadväznosti na uvedenú právnu úpravu bola s účinnosťou od 01.01.2004 uznesením zastupiteľstva TSK zriadená rozpočtová organizácia SC TSK. S účinnosťou od 01.01.2007 bola dodatkom k zriaďovacej listine zmenená forma jej hospodárenia na príspevkovú organizáciu. Predmetom činnosti tejto organizácie bola správa a údržba delimitovaného majetku TSK v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý je určený, správa a údržba cestného príslušenstva a investičná činnosť na cestách a mostoch vo vlastníctve TSK.

Vnútrošnú organizáciu úradu TSK vo vzťahu k SC TSK upravoval Organizačný poriadok úradu TSK, v zmysle ktorého oddelenie cestnej infraštruktúry metodicky riadi, usmerňuje, koordinuje a kontroluje činnosť SC TSK. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu kontrolná činnosť zo strany oddelenia cestnej infraštruktúry nebola vykonávaná z dôvodu, že SC TSK mala v rámci svojej organizačnej štruktúry niekoľko zložiek, ktorých povinnosťou bola aj kontrolná činnosť.

Mosty, ako súčasť dopravnej infraštruktúry TSK patria medzi hospodársky i strategicky dôležité stavebné objekty a z toho dôvodu vyžadujú primeranú pozornosť. Pre splnenie úloh vyplývajúcich z potreby TSK zabezpečiť dopravnú spôsobilosť je potrebné, aby mostné objekty spĺňali parametre, ktoré vyjadrujú prevádzkyschopnosť a životnosť mostného objektu i environmentálne požiadavky. Vývoj počtu mostov z hľadiska ich STS je uvedený v nasledujúcom grafe.

Graf č. 1: Znázornenie počtu mostov z hľadiska ich STS

Zdroj: CDB

STS mostných objektov bol v zmysle TP hodnotený v siedmich kategóriách od stupňa číslo I. – bezchybný až po stupeň číslo VII. – havarijný. Kontrolou bolo zistené, že v priebehu kontrolovaného obdobia sa výrazne zhoršil STS mostných objektov na cestách II. a III. triedy vo vlastníctve TSK. Zaznamenaný bol nárast počtu mostov so STS v stupňoch IV. až VI. pri súčasnom poklese počtu mostov s lepším STS v stupňoch I. až III., pričom najpočetnejšie pohyby nastali u mostov na cestách III. triedy. Počet mostov v stupni VII. – havarijný bol 3. Mosty so STS v stupňoch IV. až VI. tvorili 67,00 % z celkového počtu mostov vo vlastníctve TSK, pričom medziročne bol zaznamenaný rastúci trend. Vývoj počtu mostov podľa jednotlivých stupňov STS bol spracovaný do tabuľky.

Tabuľka č. 2: Vývoj počtu mostov podľa jednotlivých kategórií STS

Rok / Stupeň STS	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	N	Spolu
2013	34	60	286	186	39	23	1	4	633
2015	34	63	274	187	41	31	0	3	633
2018	23	29	146	326	68	40	3	0	635
2020	12	12	90	356	108	56	1	0	637
Zmena 2015/2013	0	3	-12	1	2	8	-1	-1	x
Zmena 2018/2013	-11	-31	-140	140	29	17	2	-4	x
Zmena 2020/2013	-22	-48	-196	170	69	33	2	-4	x

Zdroj: TSK

Z celkového počtu 380 mostov evidovaných v stupňoch I. až III. v roku 2013 bolo v roku 2020 evidovaných 114 mostov, čo predstavovalo v horizonte siedmich rokov pokles o 266 mostov. Najvýznamnejší pokles o 196 mostov bol zaznamenaný v stupni III. – dobrý. V stupni II. – veľmi dobrý bol zaznamenaný pokles o 48 mostov a v stupni I. – bezchybný bol zaznamenaný pokles o 22 mostov.

Z celkového počtu 248 mostov evidovaných v stupňoch IV. až VI. v roku 2013 bolo v roku 2020 evidovaných 520 mostov, čo predstavovalo v horizonte siedmich rokov nárast o 272 mostov. Najvýznamnejší nárast o 170 mostov bol zaznamenaný v stupni IV. – uspokojivý. V stupni V. – zlý bol zaznamenaný nárast o 69 mostov a v stupni VI. – veľmi zlý o 33 mostov. V stupni VII. – havarijný bol zaznamenaný nárast o dva mosty.

Zhoršovanie stavu mostných objektov malo za následok ich preraďovanie do horších stupňov STS a znižovanie ich zaťažiteľnosti. Medzi faktory ovplyvňujúce túto skutočnosť patrili okrem veľkého nárastu počtu nadmerných preprav v posledných rokoch aj vek mostov. Z celkového počtu 638 mostov na cestách II. a III. triedy evidovaných v CDB malo vek nad 50 rokov 483 mostov, čo predstavovalo 75,70 % mostov zo zvýšenými nárokmi na štandardý údržby a opráv.

Preverením nastavenia interných pravidiel komunikácie a predkladania dokumentácie medzi vlastníkom a správcom bolo zistené, že neexistoval osobitný dokument upravujúci formu komunikácie. Nastavenie komunikácie bolo odvodené od právnej formy SC TSK, zriaďovacej listiny, ktorá vymedzila jej kompetencie a interných dokumentov. TSK mal zriadenú elektronickú knižnicu, do ktorej mali prístup všetky organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Elektronická knižnica obsahovala metodické usmernenia, návody, pokyny predsedu, príkazy predsedu, smernice a zásady, ktoré boli záväzné aj pre SC TSK.

Počas celého kontrolovaného obdobia boli zo strany SC TSK na základe pokynov pre zostavenie návrhu rozpočtu TSK na príslušné roky predkladané návrhy rozpočtu predpokladaných nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia, ako aj návrh rozpočtu príjmov a výdavkov spolu s príslušnými komentármi. Ich súčasťou boli aj návrhy na rekonštrukcie, projektové dokumentácie a modernizácie mostov. Podľa vyjadrenia SC TSK boli tiež predkladané žiadosti na rozpočtové opatrenia v súvislosti s odstraňovaním závad a porúch mostných objektov.

Taktiež bol zo strany SC TSK na odbor investícií a odbor dopravy každoročne predkladaný návrh plánu investícií s príslušným komentárom. Plán investícií bol ďalej prerokovávaný na pravidelných workshopoch organizovaných za účasti členov Komisie dopravy TSK vrátane poslancov zastupiteľstva TSK a príslušných vedúcich odborov, vrátane vedúceho odboru dopravy. SC TSK vykonávala tiež technickú evidenciu o cestách, mostoch, priepustoch a stavbách na cestných komunikáciách v rámci TSK. Následne tieto údaje zadáva do portálu informačného systému modelu cestnej siete CDB. Na základe tohto komunikačného systému mal TSK k dispozícii informácie o STS mostov.

STS mostov vo vlastníctve TSK bol prezentovaný aj smerom k orgánom štátnej správy SR pre cestnú dopravu. Situácia po poslednej aktualizácii zásobníka projektových zámerov v roku 2018 – realizácia nevyhovujúcich úsekov ciest II. a III. triedy a mostných objektov na týchto cestách, ktorých STS bol zaradený v stupni VI. – veľmi zlý, vyžadovala veľký objem finančných prostriedkov, ktoré TSK nemal k dispozícii. Na základe existujúceho STS ciest I., II. a III. triedy bolo schválené uznesenie so žiadosťou na vládu SR, rezortných ministrov dopravy a financií, ako aj predstaviteľov Združenia samosprávnych krajov - SK8, aby spoločnou iniciatívou vytvorili priestor pre vznik Fondu rozvoja cestnej infraštruktúry, ktorý by každoročne prispieval na rekonštrukcie ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií, ktoré sú vo veľmi zlom stave.

Nepriamym výsledkom vyvolanej komunikácie bolo uzatvorenie zmluvy o návratnej finančnej výpomoci medzi TSK a MF SR, v zmysle ktorej bude v priebehu rokov 2020 až 2022 poskytnutých 20 mil. eur na opravy a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy vrátane súvisiacej cestnej infraštruktúry, opravy majetku a investície do majetku vo vlastníctve TSK určeného na výkon samosprávnych pôsobností na úseku sociálnych služieb, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu,

vzdelávania, športu a regionálneho rozvoja. Podľa vyjadrenia TSK bude 7 467 537,00 eur využitých na súvislé opravy ciest II. a III. triedy dodávateľským spôsobom a 2 630 532,00 eur na rekonštrukciu mostov nasledovne:

- Rekonštrukciu mosta nad štátnou cestou I/50 v obci Chocholná – Veľčice M2999 na ceste III/1225 v objeme 916 950,00 eur,
- Rekonštrukcia a rozšírenie mostného objektu MO 2551 ponad rieku Nitra na ceste III/1799 v obci Nedožery – Brezany v objeme 805 875,00 eur,
- Rekonštrukcia mosta 507-092 Podvažie v objeme 907 707,00 eur.

V oblasti VO prebiehala komunikácia súvisiaca najmä s postupmi upravenými smernicou predsedu o postupe pri verejnom obstarávaní, ktorá upravovala okrem iného aj zadávanie zákaziek organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. SC TSK v januári vypracovala plán VO v súlade s plánovanými zákazkami. V zmysle uvedenej smernice bola SC TSK v priebehu kontrolovaného obdobia povinná žiadať o súhlas na VO stavebných prác s PHZ nad 1 000,00 eur bez DPH úrad TSK, bez ohľadu na to, či predmetná zákazka bola alebo nebola v pláne VO. V zmysle uvedeného, na vykonanie diagnostiky, resp. špecializovaných služieb potreboval správca súhlas vlastníka, aj keď sa o nich dozvedel v priebehu roka.

Na základe vyjadrenia SC TSK bol v priebehu kontrolovaného obdobia evidovaný náhly kolaps jedného mosta M5772 na ceste cez Vážsky kanál v meste Ilava. Nutnosť okamžitého uzatvorenia vyplynula z jeho havarijného stavu. Na niektorých mostoch bolo nutné vykonať výrazné dopravné obmedzenia, zníženie nosnosti, zjednosmernenie premávky svetelnou signalizáciou a obmedzenie rýchlosti. Týkalo sa to mostov M2379 a M7386 v havarijnom stave s výrazným dopravným obmedzením, na ktorých už bola vykonaná rekonštrukcia a mosta M7019, na ktorom bola obmedzená rýchlosť prejazdu, zúženie jazdných pruhov a most bol určený k rekonštrukcii. O mimoriadnych situáciách na týchto mostoch bol vlastník informovaný prostredníctvom riaditeľa SC TSK, ktorý sa pravidelne zúčastňoval porád vedenia TSK.

Hmotný a nehmotný majetok SC TSK obstarávala predovšetkým z vlastných zdrojov, ak jej však nepostačovali, TSK jej poskytol príspevok v ním určenej výške a ním určeného konkrétneho hmotného a nehmotného majetku. Po skončení rozpočtového roka SC TSK vykonala zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa. Výška finančných prostriedkov čerpaných z rozpočtu TSK bola spracovaná v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 3: Čerpanie finančných prostriedkov poskytnutých SC TSK z rozpočtu TSK

Kategorizácia rozpočtu	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Skutočnosť 2020
Bežné výdavky pre SC TSK	11 402 133,18	14 175 429,40	16 021 230,23	16 623 174,33
Kapitálové výdavky pre SC TSK	1 606 544,44	995 059,33	3 471 983,54	5 385 506,74

Zdroj: Rozpočet TSK

Kontrola preukázala postupné medziročné navýšovanie finančných prostriedkov poskytnutých SC TSK z rozpočtu TSK. V kategórii bežných výdavkov bolo v roku 2020 zaznamenané navýšenie o 5 221 041,15 eur oproti roku 2017, čo predstavovalo nárast o 31,00 %. V kategórii kapitálových výdavkov bolo zaznamenané navýšenie o 3 778 926,30 eur, čo predstavovalo nárast o 30,00 %. Napriek systematickému navýšovaniu finančných prostriedkov v sledovanom období, tieto nepostačovali na predpísaný výkon činností spočívajúcich v zhromažďovaní a využívaní súboru informácií o STS na prevádzkovaných mostných objektoch v zmysle TP.

SC TSK ako správca, bol povinný postupovať pri zisťovaní STS mostov podľa TP upravujúceho zásady hospodárenia s mostami. Ich cieľom bolo zabezpečiť potrebné informácie o mostoch a ich vyhodnotenie pre výber a zostavenie poradia opráv, rekonštrukcií alebo prestavieb vybraných mostov, aby bola zabezpečená prevádzková spôsobilosť a bezpečnosť. V rámci systému hospodárenia s mostami, TSK zabezpečoval prostredníctvom správcu vzájomne súvisiace činnosti, ktorými boli zber a aktualizácia údajov, prehliadková činnosť, označovanie porúch a aktualizácia údajov v CDB. Cieľom týchto činností bolo zabezpečiť splnenie požiadaviek, ktoré boli na mosty kladené.

V zmysle cestného zákona MDV SR sprístupňovalo údaje z centrálnej evidencie o cestách vlastníkom a správcom pozemných komunikácií. Zástupca vlastníka, ktorým boli zamestnanci oddelenia cestnej infraštruktúry mali prístup do portálu CDB s právami čitateľa, resp. na prezzeranie údajov. Prístup do portálu bol využívaný za účelom mapových podkladov, štatistických výstupov, centrálnej technickej evidencie siete cestných komunikácií a iných funkcionalít. SC TSK vykonávala technickú evidenciu o cestách, mostoch, priepustoch, stavbách v rámci kraja. Následne boli tieto údaje zasielané do portálu CDB, ktorá tvorila informačnú databázu údajov o STS mostov.

Úlohou prehliadok bolo predovšetkým získavanie informácií o STS mosta. Na základe tejto činnosti mali byť prijímané rozhodnutia o údržbe, opravách a rekonštrukciách mostov a tiež rozhodnutia o uzávierkach mosta alebo obmedzeniach premávky. Získané poznatky mali byť tiež podkladom pre stanovenie zaťažiteľnosti a výber trasy pre nadrozmerné a nadmerné prepravy.

Kontrolou bolo preverené nastavenie procesov a komunikácie o stave mostov, ktorý bol zisťovaný na základe prehliadok. Prehliadková činnosť bola vykonávaná prostredníctvom troch zamestnancov SC TSK – mostmajstrov, ktorí disponovali platným certifikátom na vykonávanie bežných prehliadok, ako aj poverením vydaným ústredným orgánom štátnej správy – MDV SR na zabezpečenie výkonu hlavných prehliadok mostov na cestách II. a III. triedy.

Bežné a hlavné prehliadky mostov boli uskutočňované v zmysle technických predpisov TP 060 – Prehliadky, údržba a opravy cestných komunikácií a TP 077 – Systém hospodárenia s mostami. Prehľad bežných prehliadok vykonaných v termíne a po termíne stanovenom technickým predpisom, ako aj prehľad nevykonaných bežných prehliadok bol spracovaný do nasledujúcej tabuľky.

Tabuľka č. 4: Prehľad bežných prehliadok

Rok	Počet vykonaných BPM	BPM vykonané po 01.07. bežného roka	Počet nevykonaných BPM
2017	430	343	207
2018	435	337	202
2019	438	307	200
2020	435	222	203
Spolu	1 738	1 209	812

Zdroj: SSC, CDB

Úlohou SC TSK ako správcu podľa TP 077 bolo vykonať bežné prehliadky na všetkých mostoch v oblasti svojej pôsobnosti v termíne do 01.07. bežného roka. Kontrolou bolo zistené, že z celkového počtu 2 550 plánovaných bežných prehliadok bolo vykonaných 1 738, čo predstavovalo 68,16 %.

Hlavnými prehliadkami bola zabezpečovaná najvyššia forma odbornej revízie na zistenie aktuálneho kvalitatívneho stavu mosta. Kontrolou bolo zistené, že v rokoch 2017 – 2020 bolo plánovaných 654 hlavných prehliadok, z toho vykonaných bolo 453 prehliadok.

Tabuľka č. 5: Prehľad hlavných prehliadok

Rok	HPM plán	Počet vykonaných HPM	Počet vykonaných HP po lehote	Rozdiel+/-
2017	111	111	-	0
2018	48	48	2	0
2019	241	241	-	0
2020	254	53	6	-201
Spolu	654	453	8	-201

Zdroj: SSC, CDB

Úlohou SC TSK ako správcu podľa TP 077 bolo vykonať hlavné prehliadky na všetkých mostoch v oblasti svojej pôsobnosti v termíne do 01.11. bežného roka. Kontrolou bolo zistené, že po termíne určenom v príslušnom TP bolo vykonaných celkom osem hlavných prehliadok a vôbec nebolo vykonaných 201 hlavných prehliadok, čo predstavovalo 30,73 % z celkového počtu plánovaných hlavných prehliadok.

Výkon bežných a hlavných prehliadok mostov zabezpečoval správca vlastnými kapacitami. Podľa vyjadrenia správcu, prehliadky neboli vykonané z dôvodu personálnych zmien v stredisku SC TSK Prievdza. Na TSK nebola zasielaná informácia o počte vykonaných, resp. nevykonaných prehliadok, táto informácia bola dostupná prostredníctvom údajov zaznamenaných v CDB. Podľa vyjadrenia TSK, povinnosťou SC TSK bola správa a údržba zvereného majetku vo vlastníctve samosprávneho kraja. V zmysle uvedeného, TSK vykonanie, resp. nevykonanie prehliadok na mostných objektoch nekontroloval, nakoľko SC TSK v rámci svojej organizačnej štruktúry mala niekoľko zložiek, ktorých povinnosťou bola aj kontrolná činnosť.

Kvalifikovanou pomôckou pre pracovníkov vykonávajúcich prehliadky mostov bolo zavedenie elektronického systému evidencie mostných objektov v CDB, ktorý pokrýval potrebu evidencie hodnotenia mostov na základe STS. Plán hlavných prehliadok na príslušný rok bol automaticky generovaný prostredníctvom informačného systému CDB tak, aby bol zachovaný štvorročný interval ich vykonania v zmysle technických noriem. Z každej hlavnej prehliadky bol vyhotovený záznam, v ktorom bol zhodnotený stav konštrukcie ako celku, jednotlivých častí mosta a jeho zariadení

z hľadiska zaťažiteľnosti, životnosti a funkčnosti, ako súčasti cestnej komunikácie. Kontrolou bolo zistené, že záznamy z vykonaných hlavných a bežných prehliadok boli preukázateľne zaznamenané v CDB.

Zadávanie a výkon diagnostiky mostov bol v podmienkach TSK realizovaný na základe technických predpisov výhradne dodávateľským spôsobom z dôvodu nedostatočného technického vybavenia. Zadávanie výkonu diagnostiky bolo rozdelené medzi TSK a SC TSK podľa potreby.

V priebehu kontrolovaného obdobia bolo vykonaných 12 diagnostik mostných objektov, z toho štyri za účelom vykonania rekonštrukcie mosta. Zvyšných osem bolo vykonaných za účelom stanovenia prejazdnej hmotnosti z dôvodu plánovaných obchádzkových trás na ceste, stanovenia zaťažiteľnosti mosta vzhľadom k zvýšenej ťažbe dreva, zistenia závažnosti havarijného stavu, nahlásenia zhotoviteľom stavby pri začatí rekonštrukcie mosta, stanovenia únosnosti mosta vzhľadom k zásobovaniu priemyselného parku nákladnou dopravou a stanovenia ďalšieho postupu z dôvodu výraznej degradácie mostných krídel a ríms.

TSK zadával v priebehu kontrolovaného obdobia diagnostiku za účelom prípravy a realizácie investičných projektov financovaných z prostriedkov EÚ. Boli to dva mostné objekty v rámci rekonštrukcie cesty č. II/516 Trenčianska Teplá – Dežerice a štyri mostné objekty v rámci rekonštrukcia cesty č. II/517 Považská Bystrica – Domaniža.

Problémovo bolo vnímané vysoké finančné zaťaženie rozpočtu v tejto oblasti. Systematickému využívaniu diagnostiky bránili predovšetkým vysoké náklady, ako aj skutočnosť, že výkon diagnostiky nezaručoval vykonanie operatívnej opravy, resp. rekonštrukcie mostného objektu. Okrem nedostatku finančných prostriedkov bol problematicky vnímaný aj dlhý čas prípravy od prípravy projektu po obstaranie zhotoviteľa. Pretože stav mostných objektov sa vplyvom počasia a dopravy dynamicky menil, vznikalo riziko, že údaje sa stanú nepoužiteľné a diagnostika by sa musela opakovať.

Kontrolné zistenie 1:

Kontrolou bolo zistené, že v priebehu kontrolovaného obdobia sa výrazne zhoršil STS mostných objektov na cestách II. a III. triedy vo vlastníctve TSK. Zaznamenaný bol nárast počtu mostov so STS v stupňoch IV. až VI. pri súčasnom poklese počtu mostov s lepším STS v stupňoch I. až III., pričom najpočetnejšie pohyby nastali u mostov na cestách III. triedy. Uvedeným postupom bolo porušené ustanovenie § 7 ods. 2 písm. a) a b) zákona o majetku VÚC, v zmysle ktorého vyšší územný celok a správca sú povinní majetok vyššieho územného celku zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, najmä sú povinní tento majetok udržiavať, užívať, chrániť pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím a používať všetky právne prostriedky na jeho ochranu vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Vplyv na zanedbanie týchto povinností mal, okrem stavu majetku pri delimitácii, najmä nedostatok finančných prostriedkov na údržbu, opravy a rekonštrukcie mostných objektov, bez ktorých nebolo možné zabezpečiť ochranu majetku TSK v súlade so zákonnými požiadavkami.

Odporúčanie 1 :

Zabezpečiť doplnenie personálnych kapacít u správcu mostných objektov tak, aby nedochádzalo k výpadkom pri zisťovaní stavebno-technického stavu prostredníctvom bežných a hlavných prehliadok.

Záver k bodu 1:

Mosty patria medzi hospodársky i strategicky dôležité stavebné objekty dopravnej infraštruktúry TSK. Napriek navýšeniu finančných prostriedkov poskytnutých SC TSK v priebehu kontrolovaného obdobia, zaznamenaný bol výrazný nárast mostov v havarijnom, veľmi zlom a zlom stave o 64,00 % a pokles mostov v bezchybnom, veľmi dobrom a dobrom stave o 69,00 %. Preraďovanie mostných objektov do horších kategórií a zhoršovanie ich stavu bolo spôsobené ich vekom, nárastom počtu nadmerných prepráv, ako aj nedostatkami v rámci systému získavania súboru základných informácií o STS prostredníctvom prehliadok. Počas kontrolovaného obdobia nebolo vykonaných 31,84 % bežných prehliadok a 30,73 % z celkového počtu plánovaných hlavných prehliadok ako najvyššej formy odbornej revízie na zistenie aktuálneho kvalitatívneho stavu mostných objektov. Nedostatočnými informáciami o STS mostov vo vlastníctve TSK bola narušená vzájomná prepojenosť nadväzujúcich postupov plánovania opráv a údržby v rámci systému hospodárenia s mostami v zmysle technických predpisov.

2. Účinnosť údržby a opráv mostov

Evidenciu mostov na cestách II. a III. triedy v zmysle technických predpisov a účtovnej evidencie viedla SC TSK. Podľa účtovnej evidencie mal TSK v kontrolovanom období vo vlastníctve 643 mostov, no podľa údajov cestnej databanky SC TSK mala v správe 637 mostov v rokoch 2017 a 2018, resp. 638 mostov v roku 2019. Podľa vyjadrenia TSK bol uvedený rozdiel spôsobený tým, že medzi stavebníkom mostov a budúcim vlastníkom nebol uskutočnený majetkový

prevod na budúceho vlastníka – TSK, čím tieto mosty nemohli byť zaradené do majetku TSK. Podľa uvedeného vyjadrenia je podobná situácia aj u mostov na úsekoch ciest II. a III. triedy, ktoré boli vyradené z CDB, pretože predmetné úseky ciest boli preklasifikované na miestne komunikácie, no doteraz neboli majetkovo odovzdané príslušným mestám a obciam a sú naďalej majetkom TSK. Podľa vyjadrenia správcu zodpovedného za výkon prehliadok mostov, bol ďalej v majetkovej evidencii vedený aj most na ceste, ktorá bola preklasifikovaná na cestu I. triedy (M1989) a most, ktorý bol priepust (M2590).

Preverený bol tiež majetok TSK evidovaný na účte 021 – stavby, kde bolo zistené, že v kontrolovanom období TSK na uvedenom účte neevidoval žiadne mostné objekty, tieto boli v evidencii správcu. Uvedený majetok mal TSK chránený na základe troch poisťných zmlúv uzatvorených na každý rok kontrolovaného obdobia osobitne. Mosty ako súčasť cestnej infraštruktúry boli podľa konsolidovanej účtovnej závierky evidované v majetku TSK nasledovne:

Tabuľka č. 6: Mosty evidované v majetku TSK podľa konsolidovanej účtovnej závierky

Majetok netto v eur	k 31.12.2019	k 31.12.2020
Pozemky (r. 12)	5 223 153,47	7 961 883,18
- z toho pozemky súvisiace s cestnou infraštruktúrou	4 658 327,25	7 381 415,01
Stavby (r. 15)	166 319 766,38	170 979 613,81
- z toho cesty a mosty	151 061 380,51	152 767 557,99
- v tom mosty	30 174 204,24	30 649 829,11

Zdroj: SC TSK

Z celkového objemu majetku TSK vrátane podriadených organizácií podľa konsolidovanej účtovnej závierky k 31.12.2019 dosiahol majetok v podobe dopravnej infraštruktúry podiel 25,69 % v položke pozemky a 15,59 % v položke stavby.

Rekonštrukcie, údržba a opravy mostov ako súčasti cestnej infraštruktúry vychádzali v kontrolovanom období zo strategických dokumentov pre rozvoj TSK:

- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2013 – 2023,
- Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020,
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trenčianskeho kraja na roky 2014 – 2020.

Aktuálne má TSK v platnosti nový strategický dokument „Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja“. V uvedených dokumentoch bol opísaný zlý technický stav mostných objektov, vrátane ich prekročenej životnosti a potreby riešenia tohto problému.

TSK poskytoval SC TSK v každom roku kontrolovaného obdobia v rámci bežných výdavkov transfer finančných prostriedkov, ktorý bol použitý okrem iného na bežnú údržbu ciest II. a III. triedy, resp. mostov na týchto cestách a účelovo určené finančné prostriedky na súvislé opravy ciest II. a III. triedy dodávateľským spôsobom. Pomer transferu bežných výdavkov k celkovým bežným výdavkom sa v rokoch 2017 až 2020 pohyboval v rozmedzí 10,00 – 11,50 %.

V rámci kapitálových výdavkov bol správe ciest poskytovaný transfer použitý okrem iného na rekonštrukciu a modernizáciu ciest II. a III. triedy, resp. mostov na týchto cestách a vypracovanie prípravnej a projektovej dokumentácie k uvedeným činnostiam. Pomer transferu kapitálových výdavkov pre správcu k celkovým kapitálovým výdavkom sa v rokoch 2017 až 2020 pohyboval v rozmedzí 6,00 – 11,50 %. Nízke čerpanie kapitálových výdavkov v roku 2019 – 51,06 % bolo ovplyvnené najmä zdĺhavým procesom prípravných prác a procesom verejného obstarávania pre realizáciu jednotlivých investičných zámerov. V roku 2020 bolo nízke čerpanie (73,73 %) ovplyvnené predovšetkým vyhlásením mimoriadneho stavu v súvislosti so šírením pandémie koronavírusu Covid-19, čím došlo k pozastaveniu investičných akcií.

Okrem transferov pre správcu bolo zámerom TSK v oblasti dopravy využiť na rekonštrukciu zhoršeného STS ciest a mostov čo najväčší objem prostriedkov zo štátneho rozpočtu a Európskych štrukturálnych a investičných fondov. V zmysle uvedeného TSK financoval v kontrolovanom období z vlastných zdrojov prípravné práce (prípravná dokumentácia, štúdie realizovateľnosti, projektová dokumentácia, územné rozhodnutia, majetkovoprávne vysporiadania pozemkov, inžiniersku činnosť) pre využitie spomenutých fondov: 2017 - 437 315,09 eur, 2018 - 6 616,80 eur, 2019 - 3 215 162,01 eur, z toho TSK 5 % spolufinancovanie vo výške 666 552,33 eur z vlastných finančných prostriedkov.

Bežné opravy a údržbu ciest a mostov na cestách II. a III. triedy v kontrolovanom období zabezpečovala SC TSK z bežných výdavkov. Finančné prostriedky na uvedené činnosti boli rozpočtované spoločne na cesty i mosty bez špecifikovania konkrétnych mostov. Náklady na opravu a údržbu mostov boli samostatne evidované až po jej uskutočnení.

Rekonštrukcia ciest a mostov vychádzala z plánov opráv, resp. z plánov investičných akcií na jednotlivé roky kontrolovaného obdobia, ktoré boli zabezpečované dodávateľským spôsobom. Preverené bolo plánovanie údržby a opráv, resp. rekonštrukcií v zmysle rozpočtu a následné vyhodnotenie ich uskutočnenia, resp. neuskutočnenia a zdôvodnenie.

Kontrolou predložených dokladov (plány investičných akcií, plány opráv, rozpočty, záverečné účty) bolo zistené, že v roku 2017 bola plánovaná rekonštrukcia siedmich mostných objektov formou investičnej akcie v celkovej hodnote 668 089,00 eur. Rekonštrukcia mostov podľa predložených dokladov nebola realizovaná z dôvodu zdĺhavého prípravného procesu a verejného obstarávania a bola presunutá do roku 2018. V tomto roku k nim pribudli rekonštrukcie mostov v osade Čertov, obciach Lazy pod Makytou, Plevník-Drieňové, Horná Mariková a zabezpečenie projektovej dokumentácie k rekonštrukcii mosta cez potok Chvojnica pri osade Majer. Realizovaná bola len rekonštrukcia mostov cez potok Dudvák a v obciach Skačany, Plevník-Drieňové v celkovej hodnote 237 860,64 eur a zabezpečená bola projektová dokumentácia k rekonštrukcii mosta cez potok Chvojnica pri osade Majer a mosta cez Vážsky kanál v meste Ilava v celkovej hodnote 22 866,00 eur. Všetky nezrealizované investičné akcie prešli do roku 2019, pričom k nim pribudla rekonštrukcia mosta v obci Poriadie a zabezpečenie projektovej dokumentácie k rekonštrukcii mosta v obci Chochoľná-Velčice. V roku 2019 boli realizované rekonštrukcie mostov v obciach Skačany, Poruba, Horná Mariková a Plevník-Drieňové a dokumentácia na odstránenie a výstavbu mostného objektu cez Vážsky kanál v meste Ilava. Rekonštrukcia mostných objektov v rokoch 2016 až 2020 vrátane prípravných prác je uvedená v tabuľke č. 7.

V rámci programového rozpočtu, Program 6: Doprava a komunikácie, Podprogram 6.1: Cestná infraštruktúra a jeho jednotlivých prvkov TSK rozpočtoval finančné prostriedky na bežnú údržbu ciest vrátane mostov a na súvislé opravy ciest dodávateľským spôsobom v rámci bežných výdavkov, resp. rekonštrukciu a modernizáciu vrátane mostov v rámci kapitálových výdavkov.

Stanoveným cieľom bolo zabezpečiť rekonštrukciu a modernizáciu ciest. Merateľnými ukazovateľmi boli dĺžka zrekonštruovaných ciest II. a III. triedy v kilometroch za rok, počet spracovaných projektových dokumentácií na rekonštrukciu a modernizáciu ciest a počet ukončených akcií zrekonštruovaných a zmodernizovaných úsekov ciest. Merateľné ukazovatele sa v priebehu kontrolovaného obdobia nemenili, ich hodnoty sa menili v rámci jednotlivých rokov podľa toho, ako sa v tom-ktorom roku podarilo naplánované akcie uskutočniť.

Na základe vyššie uvedeného a preverených informácií bolo zistené, že v súvislosti s mostami na cestách II. a III. triedy TSK plánoval len veľké rekonštrukcie a modernizáciu mostov formou investičných akcií dodávateľským spôsobom podľa požiadaviek a informácií správcu. Opravy a údržbu na príslušných mostoch uskutočňovala SC TSK na základe informácií získaných z prehliadok v zmysle technických predpisov.

Na základe informácií od správcu ciest bolo zistené, že v rokoch 2018 až 2020 bolo dodávateľským spôsobom zrekonštruovaných 17 mostných objektov pri výraznom zlepšení STS, vo väčšine prípadov až na stupeň jedna:

Tabuľka č. 7: Zrekonštruované mostné objekty

Rok/obdobie	Popis	Číslo mosta	STS pôvodný	STS nový	Cena v tis. eur	Zdroj
2020*	Rekonštrukcia mosta č. 1936-12 v osade Čertov	M4776	6	-	215	TSK
2020*	Rekonštrukcia mosta č. 1936-5 v obci Lazy pod Makytou	M7672	6	-	236	TSK
2016 – 2020*	Rekonštrukcia mosta 1211-010 Stará Turá	M7796	5	-	465	TSK
2016 – 2020*	Rekonštrukcia mosta 1211-004 - Poriadie	M7267	6	-	582	TSK
2016 – 2020*	Rekonštrukcia mosta 507-092 - Podvažie	M7078	6	-	66	TSK
2019 - 2020	Rekonštrukcia mosta 516 004 cez potok Teplička	M7496	4	1	111	ERDF
2019 - 2020	Rekonštrukcia mosta 516 005 cez potok Machnáč	M7047	4	1	21	ERDF
2019 - 2020	Rekonštrukcia mosta 517 001 Považská Bystrica - Orlové	M1185	6	1	526	ERDF
2019 - 2020	Rekonštrukcia mosta 517 001A - Považská Bystrica - Orlové	M2400	3	1	1 061	ERDF
2019 - 2020	Rekonštrukcia mosta 517 002A - Považská Bystrica - Orlové	M1701	4	1	814	ERDF
2019 - 2020	Rekonštrukcia mosta 517 003 - Považská Bystrica - Orlové	M3763	3	1	68	ERDF
2018 - 2020	Rekonštrukcia mosta 1198-002 cez potok Chvojnica	M884	6	1	156	TSK
2017 - 2020	Rekonštrukcia mosta v obci Horná Mariková	M7386	7	1	189	TSK + správca
2019	Rekonštrukcia mosta 1799-004 (ev. č. 51824-004) Poruba	M692	5	1	220	TSK
2017- 2019	Rekonštrukcia mosta v obci Plevník-Drieňové	M2379	7	1	123	TSK + správca
2016 - 2019	Rekonštrukcia mosta 1765-005 (ev. č. 5791-002) Skačany	M5441	5	1	317	TSK
2018	Rekonštrukcia mosta - 504-030 cez potok Dudvák	M7053	4	3	126	TSK + správca

Zdroj: SC TSK; * rekonštrukcia prebiehala aj v roku 2021

Najvyšší kontrolní úřad Slovenské republiky

Z predloženej dokumentácie bolo zistené, že kontroly vykonané útvarom hlavného kontrolóra v kontrolovanom období neboli zamerané na opravy a údržbu mostov na cestách II. a III. triedy.

Preverení predložených dokladov a informácií bolo zistené, že TSK neskúmal, či údržba a oprava mostov boli dostatočné na udržanie ich stavebno-technického stavu a nemal okrem kapitálových výdavkov zostavené viacročné plány na ich modernizáciu. Krátkodobu boli plánované rekonštrukcie podľa požiadaviek SC TSK v zmysle vykonaných prehliadok, resp. diagnostík.

TSK deklaroval využiť na rekonštrukciu zhoršeného STS ciest a mostov, ktoré má vo svojom vlastníctve čo najväčší objem prostriedkov zo štátneho rozpočtu a Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Využitie uvedených finančných prostriedkov je bližšie popísané v predchádzajúcom texte.

Kontrolné zistenie 2:

Účinnosť opráv a údržby mostov bola vyhodnotená na základe desiatich kritérií stanovených NKÚ SR, ktoré zahŕňali náhle kolapsy mostov, resp. výrazné obmedzenie plynulosti premávky, porovnanie STS podľa jednotlivých stupňov, výkony prehliadok, plánovanie činností a stanovenie cieľov a merateľných ukazovateľov. Jednotlivým kritériám boli pridelené body v rozsahu 0 až 2 body. Kritériá sa týkali činnosti TSK aj správcu a boli spracované do prehľadu v prílohe 2, pričom boli vyhodnotené rovnako za obe organizácie ako celok. Po spočítaní celkového počtu osem bodov bol systém hospodárenia s mostami vyhodnotený ako neúčinný.

Odporúčanie 2:

V spolupráci so SC TSK zosúladiť evidenciu mostných objektov so skutočnosťou a účtovnou evidenciou. To znamená, vyradiť z evidencie objekty, ktoré nie sú mostami (podchod, podjazd, priepust a pod.) a majetkovo vysporiadať mosty na cestách, ktoré nie sú majetkom TSK, resp. mosty, ktoré má SC TSK v správe, napriek tomu, že ešte nie sú majetkom TSK (Vyvolané investície).

Odporúčanie 3:

Na základe vykonávaných prehliadok zanalyzovať stav mostov vo vlastníctve TSK. Po vykonaní analýzy detailnejšie plánovať opravy a údržbu mostov, t. j. v bežnom rozpočte samostatne vyčleniť položku určenú na mosty.

Záver k bodu 2:

Kontrolou boli preukázané nedostatky vo vedení evidencie mostov na cestách II. a III. triedy zo strany SC TSK. Jednou z podmienok zabezpečovania opráv a údržby mostov je kompletná a kvalifikovaná databáza potrebných údajov a následná práca s údajmi – vyhodnocovanie, prognózovanie. Ďalej bolo tiež preukázané, že finančné prostriedky rozpočtované na opravy a údržbu mostov neboli v rámci bežných výdavkov priamo viazané a špecifikované na konkrétne mosty. Do budúcnosti je potrebné venovať väčšiu pozornosť mostom ako samostatnej kapitole v rámci cestnej infraštruktúry. Ďalšou skutočnosťou preukázanou kontrolou a spôsobenou systémovým nastavením zo strany legislatívy bolo dlhé obdobie, ktoré uplynie od vykonania diagnostiky po uskutočnenie rekonštrukcie mosta spôsobené zdĺhavými procesmi VO a zabezpečením prípravných prác. Tento časový úsek bráni lepšiemu plánovaniu rekonštrukcií a tiež využívaniu finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov. Všetky uvedené aspekty sa následne premietli do hodnotenia účinnosti, resp. neúčinnosti údržby a opráv mostov.

Za kontrolnú skupinu dňa 07.05.2021

Mgr. Tomáš Sádecký
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Lucia Krasňanová
členka kontrolnej skupiny

Ing. Peter Prekop
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 31.05.2021

Ing. Jaroslav Baška
predseda

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Príloha č. 1 Prehľad o plnení rozpočtu TSK za rok 2017, 2018, 2019, 2020

Kategória rozpočtu	Rozpočet schválený r. 2017	Skutočnosť r. 2017	% plnenia	Rozpočet schválený r. 2018	Skutočnosť r. 2018	% plnenia	Rozpočet schválený r. 2019	Skutočnosť r. 2019	% plnenia	Rozpočet schválený r. 2020	Skutočnosť r. 2020	% plnenia
Bežný rozpočet (BR)												
Bežné príjmy	133 086 115	136 360 707,55	102,46	139 522 144	147 060 118,04	105,40	152 357 172	161 030 642,56	105,69	162 338 014	168 050 228,99	103,52
- z toho daňové	80 662 282	82 097 431,63	101,78	86 000 000	91 535 201,71	106,44	98 000 000	101 169 870,78	103,23	98 067 307	100 104 005,57	102,08
Bežné výdavky	112 495 358	112 670 261,57	100,16	120 257 935	122 579 073,11	101,93	130 289 855	139 019 241,59	106,70	150 521 036	146 394 153,00	97,26
- z toho výdavky 63x pre správcu ciest	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
- z toho výdavky 64x pre správcu ciest	11 930 806	11 402 133,18	95,57	13 770 094	14 175 429,40	102,94	15 770 145	16 021 230,23	101,59	18 686 748	16 623 174,33	88,96
Bežný rozpočet saldo +prebytok, -schodok	20 590 757	23 690 445,98	115,05	19 264 209	24 481 044,93	127,08	22 067 317	22 011 400,97	99,75	11 816 978	21 656 075,99	183,26
Kapitálový rozpočet (KR)												
Kapitálové príjmy	36 327 875	1 314 105,41	3,62	28 316 047	6 717 118,04	23,72	36 037 188	5 850 568,33	16,23	39 524 093	23 197 234,63	58,69
- z toho G+T na dopravnú infraštruktúru (odd. DOPRAVA)	23 731 236		0,00	17 096 192	28 405,00	0,17	17 094 871	3 261 274,10	19,08	36 825 620	17 516 260,99	47,57
Kapitálové výdavky	58 291 480	25 174 448,13	43,19	49 434 568	20 171 234,64	40,80	63 015 634	27 792 524,68	44,10	76 575 370	47 618 127,95	62,18
- z toho na dopravnú infraštruktúru (odd. DOPRAVA)	31 943 613	2 410 819,17	7,55	23 919 691	4 896 200,81	20,47	25 667 876	5 635 647,85	21,96	36 232 741	21 280 877,91	58,73
- z toho transfery pre správcu ciest	1 655 718	1 606 544,44	97,03	463 400	995 059,33	214,73	6 800 032	3 471 983,54	51,06	7 303 871	5 385 506,74	73,73
Kapitálový rozpočet saldo +prebytok, -schodok	-21 963 605	-23 860 342,72	108,64	-21 118 521	-13 454 116,60	63,71	-26 978 446	-21 941 956,35	81,33	-37 051 277	-24 420 893,32	65,91
Rozpočet spolu												
Prijem (BR+KR)	169 413 990	137 674 812,96	81,27	167 838 191	153 777 236,08	91,62	188 394 360	166 881 210,89	88,58	201 862 107	191 247 463,62	94,74
Výdavky (BV+KV)	170 786 838	137 844 709,70	80,71	169 692 503	142 750 307,75	84,12	193 305 489	166 811 766,27	86,29	227 096 406	194 012 280,95	85,43
Rozdiel + prebytok - schodok	-1 372 848	-169 896,74	12,38	-1 854 312	11 026 928,33	-594,66	-4 911 129	69 444,62	-1,41	-25 234 299	-2 764 817,33	10,96
Finančné operácie (FO)												
Prijmové finančné operácie	6 650 630	27 076 764,67	407,13	4 096 464	25 690 490,32	627,14	7 153 481	34 153 796,93	477,44	27 476 501	39 730 413,16	144,60
- z toho určené na dopravnú infraštruktúru	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Výdavkové finančné operácie	5 277 782	3 382 021,18	64,08	2 242 152	3 173 897,77	141,56	2 242 352	3 144 300,03	140,22	2 242 202	7 015 613,13	312,89
Rozdiel + prebytok - schodok	1 372 848	23 694 743,49	1725,96	1 854 312	22 516 592,55	1214,28	4 911 129	31 009 496,90	631,41	25 234 299	32 714 800,03	129,64
Rozpočet spolu												
Prijmy (BP+KP+FO)	176 064 620	164 751 577,63	93,57	171 934 655	179 467 726,40	104,38	195 547 841	201 035 007,82	102,81	229 338 608	230 977 876,78	100,71
Výdavky (BV+KV+FO)	176 064 620	141 226 730,88	80,21	171 934 655	145 924 205,52	84,87	195 547 841	169 956 066,30	86,91	229 338 608	201 027 894,08	87,66
Výsledok hospodárenia (P-V) * kontrola	0	23 524 846,75		0	33 543 520,88		0	31 078 941,52		0	29 949 982,70	

Príloha č. 2 Vyhodnotenie účinnosti systému hospodárenia s mostami

Kritériá boli vyhodnotené v rámci kraja ako celok za TSK + správca, celkové vyhodnotenie účinnosti je rovnaké u vlastníka aj u správcu ciest a mostov.

1. Náhle kolapsy mostov alebo výrazné obmedzenie plynulosti premávky
- 2B Nenastalo sa ani jedno
- 1B Stalo sa 1x (jedno alebo druhé)
- 0B Nastali obe skutočnosti (resp. 2x rovnaká skutočnosť)**

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2017 - 2020 podľa toho, či bol most náhle nepredvídateľne vyradený z prevádzky úplne následkom pádu časti konštrukcie alebo celého mosta, ďalej keď následkom takejto udalosti bola významne obmedzená premávka (výrazné zníženie nosnosti, zjednosmernenie, skokové zníženie rýchlosti a pod.)

2. Počty mostov v STS VI. alebo VII.
- 2B Nezvyšil sa počet mostov ani v stave VI. ani v stave VII.
- 1B Zvyšil sa počet mostov v stave VI. alebo v stave VII.**
- 0B Zvyšil sa počet mostov aj v stave VI. aj v stave VII.

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2017 – 2020, t. j. porovnávajú sa počty na začiatku obdobia s počtom na konci obdobia. Pokiaľ nie sú k dispozícii údaje za rok 2017, použijú sa údaje z cestnej databanky.

3. Výkon diagnostiky
- 2B Aspoň tri diagnostiky vykonané**
- 1B Aspoň jedna diagnostika vykonaná
- 0B Žiadna diagnostika nebola vykonaná

Vyhodnocuje sa akákoľvek diagnostika, t. j. aj komplexná pre projektovú prípravu aj „malá“ diagnostika, ktorej účelom je zistiť definovaný parameter (napr. zaťažiteľnosť) za obdobie rokov 2017 – 2020. Výkon diagnostiky podľa technických predpisov nie je povinný, ale pre správne hospodárenie s mostami je nevyhnutný.

4. Výkon hlavných prehliadok
- 2B Aspoň 90% hlavných prehliadok sa vykonalo a zaznamenalo v systéme včas
- 1B Aspoň 90% hlavných prehliadok sa vykonalo (ale nie včas alebo neboli výsledky korektne zaznamenané v systéme)
- 0B Ostatné prípady**

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2017 – 2020, t. j. či boli vykonané všetky systémom plánované prehliadky hlavných mostov, prehliadka musí byť v danom roku korektne nahratá v systéme

5. Plánovanie činností
- 2B Plánovanie údržby/opráv (bežná každoročná činnosť) a plánovanie veľkých opráv, rekonštrukcií a modernizácií (investičná činnosť) sa vykonáva
- 1B Plánovanie údržby/opráv (bežná každoročná činnosť) alebo plánovanie veľkých opráv, rekonštrukcií a modernizácií (investičná činnosť) sa vykonáva**
- 0B Nezostavujú sa žiadne plány

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2017 – 2020 bez ohľadu na konkrétny názov a formu (písomne, elektronicky). Podstatné je samotné plánovanie, musí byť vykonávané aspoň 2 roky z daného obdobia pre každý druh plánu.

6. Stanovenie cieľov a merateľných ukazovateľov v oblasti mostov v programovom rozpočte
- 2B Je aspoň jeden objektívny cieľ a MU definovaný**

- 1B Je aspoň jeden formálny cieľ a MU definovaný
0B Ostatné prípady

7. Zlepšenie STS mostov

2B Dva a viac mostov mali zlepšený STS (je stanovený, nemusí byť zaznamenaný v systéme)

1B Jeden most mal zlepšený STS (je stanovený, nemusí byť zaznamenaný v systéme)

0B Žiaden most nemal zlepšený STS

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2017 – 2020. Rozhodujúce je, že v tomto období bol zlepšený STS (t. j. áno, ak v roku 2017 bol STS zlepšený na základe činnosti pred rokom 2017)

8. Zmena podielu mostov v STS V. – VII. na celkovom počte mostov

2B Podiel mostov v STS V. – VII. na celkovom počte mostov vzrástol menej ako 10,00 %

1B Podiel mostov v STS V. – II. na celkovom počte mostov vzrástol od 10,00 do 20,00 %

0B Podiel mostov v STS V. – VII. na celkovom počte mostov vzrástol o viac ako 20,01 %

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2017 – 2020. Zo súčtu počtov mostov v STS V., VI., VII. v roku 2017 sa vypočíta ich podiel na celkovom počte mostov. Rovnako z údajov v roku 2020. Údaj z roku 2020 sa dá do pomeru s údajom v roku 2017.

Obdobie 2013 – 2020 (2013 podľa údajov v CDB)

9. Zmena podielu mostov v STS IV. na celkovom počte mostov

2B Podiel mostov v STS IV. na celkovom počte mostov vzrástol max o 10 %

1B Podiel mostov v STS IV. na celkovom počte mostov vzrástol max o 20 %

0B Podiel mostov v STS IV. na celkovom počte mostov vzrástol o viac ako 20 %

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2013 – 2020. Z počtov mostov v STS IV. v roku 2013 sa vypočíta ich podiel na celkovom počte mostov. Rovnako z údajov v roku 2020. Údaj z roku 2020 sa dá do pomeru s údajom v roku 2013.

10. Zmena podielu mostov v STS I., II. a III. na celkovom počte mostov

2B Podiel mostov v STS I., II. a III. na celkovom počte mostov poklesol do 10,00 %

1B Podiel mostov v STS I., II. a III. na celkovom počte mostov poklesol od 10,00 do 20,00 %

0B Podiel mostov v STS I., II. a III. na celkovom počte mostov poklesol o viac ako 20,01 %

Vyhodnocuje sa za obdobie rokov 2013 – 2020. Zo súčtu počtov mostov v STS I., II. a III. v roku 2013 sa vypočíta ich podiel na celkovom počte mostov. Rovnako z údajov v roku 2020. Údaj z roku 2020 sa dá do pomeru s údajom v roku 2013.

Celkové vyhodnotenie – 8 bodov

Výsledok hodnotenia:

16B a viac účinné, možné zlepšenia

Od 13 do 15B účinné, možné výrazné zlepšenia

12B a menej neúčinné

